

Sygn. akt I Ns 828/16

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Wołominie I Wydział Cywilny

w składzie następującym: Przewodniczący – SSR Michał Marcysiak

Protokolant – Daria Zdunek

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2017 r. w Wołominie

na rozprawie

sprawy z wniosku B. S., Z. S. (1) i A. S.

z udziałem E. S. (1)

o podział majątku wspólnego

p o s t a n a w i a:

1. oddalić wniosek,
2. zasądzić od A. S. na rzecz E. S. (1) kwotę 3617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt I Ns 828/16

UZASADNIENIE

J. S. wniósł o podział majątku wspólnego objętego małżeńską wspólnością ustawową, która łączyła go z E. S. (1). Wskazał, że w skład tego majątku wchodzi nakłady na majątek odrębny uczestniczki w postaci kosztów wybudowania domu mieszkalnego oraz infrastruktury na działce ewidencyjnej nr (...) z obrębu (...) o powierzchni 2465 m², położonej w K. przy ulicy (...), w wysokości 300 000 zł. Wniósł także o ustalenie, że udziały małżonków w majątku wspólnym są równe i dokonanie podziału majątku wspólnego w ten sposób, żeby uczestniczce przyznać te nakłady i zasądzić od niej na rzecz wnioskodawcy kwotę 150 000 zł tytułem wyrównania udziałów.

Wobec oświadczeń stron, że nie zgłaszają do podziału żadnych innych składników poza roszczeniem o zwrot nakładów z majątku dorobkowego na majątek odrębny uczestniczki, postanowieniem z dnia 28 marca 2012 r. tutejszy Sąd zmienił tryb postępowania z nieprocesowego na procesowy. Postanowienie to uprawomocniło się.

Następnie, postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2012 r. tutejszy Sąd stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał niniejszą sprawę według właściwości rzeczowej Sądowi Okręgowemu Warszawa – Praga w Warszawie.

Z kolei Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie postanowieniem z dnia 5 grudnia 2012 r. zmienił tryb postępowania z procesowego na nieprocesowy i stwierdził swoją niewłaściwość oraz przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi. Postanowienie to uprawomocniło się.

Uczestniczka wniosła o oddalenie wniosku i zasądzenie od wnioskodawcy na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. Zarzuciła, że na wyżej wskazaną nieruchomość, stanowiącą jej majątek odrębny, nie były ponoszone nakłady z majątku wspólnego stron, a jeśli były, to w bardzo niewielkim zakresie. Przyznała jednak, że w okresie małżeństwa stron doszło do wybudowania domu znajdującego się na tej nieruchomości. Wskazała przy tym,

że jego obecny stan różni się od stanu z chwili ustania wspólności majątkowej, albowiem jej syn – Z. S. (1) wykonał poważny remont tego domu i wymienił niektóre instalacje znajdujące się w tym domu.

W dniu 4 grudnia 2014 r. wnioskodawca zmarł. Wobec tego postanowieniem z dnia 20 lutego 2015 r. Sąd zawiesił postępowanie na podstawie art. 174 § 1 punkt 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Pismem z dnia 3 stycznia 2016 r. A. S. (druga żona J. S.) wniosła o podjęcie postępowania z udziałem następców prawnych J. S., to jest A. S., Z. S. (1) i B. S.. W piśmie tym wniosła o dokonanie w niniejszym postępowaniu jednocześnie z podziałem majątku wspólnego J. i E. S. (1), także działu spadku po J. S.. Wskazała, że powyższy krąg spadkobierców stwierdzony został w postanowieniu Sądu Rejonowego w Legionowie z dnia 6 sierpnia 2015 r. sygn. (...), a w skład spadku po J. S. wchodzi udział 1/2 w majątku wspólnym z E. S. (1).

Postanowieniem z dnia 9 maja 2016 r. Sąd podjął postępowanie w sprawie z udziałem wyżej wskazanych spadkobierców zmarłego wnioskodawcy.

W piśmie z dnia 20 czerwca 2016 r. wnioskodawczyni A. S. wskazała, że wniosek o dział spadku dotyczy całego spadku po J. S. i że w skład spadku wchodzi wyłącznie majątek, który był objęty małżeńską wspólnością majątkową J. S. i E. S. (1).

Podczas rozprawy w dniu 26 kwietnia 2017 r. wnioskodawcy Z. S. (1) i B. S. oświadczyli, że nie żądają od E. S. (1) rozliczenia nakładów wskazanych we wniosku wszczynającym sprawę.

W piśmie z dnia 10 lipca 2017 r. wnioskodawczyni zażądała rozliczenia między spadkobiercami J. S. długów spadkowych w częściach, według udziału w spadku każdego spadkobiercy. Wskazała, że do długów tych należą koszty pogrzebu na kwotę 9734 zł oraz koszty poniesione na leczenie i opiekę nad wnioskodawcą w latach 2013-2014 w łącznej kwocie 30810,79 zł.

Postanowieniem z dnia 12 lipca 2017 r. Sąd wyłączył do odrębnego rozpoznania wnioski A. S. o dział spadku po J. S.. Co prawda podział majątku wspólnego i dział spadku po jednym z małżonków, może i najczęściej powinien być przeprowadzony w ramach jednego postępowania (art. 689 k.p.c.), ale w niektórych sytuacjach jest to zbędne i niecelowe. W szczególności zbędne jest to wówczas gdy wniosek o podział majątku wspólnego jest niezasadny z uwagi na brak składników tego majątku. W takiej sytuacji połączenie z podziałem majątku wspólnego działu spadku po jednym z małżonków prowadzi do niepotrzebnej zwłoki w rozstrzygnięciu sprawy o podział majątku wspólnego. W związku z tym, że podczas rozprawy w dniu 12 lipca 2017 r. wnioskodawczyni wystąpiła z dodatkowymi żądaniami dotyczącymi rozliczenia długów spadkowych, a sprawa o podział majątku wspólnego była już gotowa do rozstrzygnięcia, konieczne okazało się wyłączenie sprawy o dział spadku po J. S. do odrębnego rozpoznania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Prawomocnym wyrokiem z dnia 21 listopada 1997 r. sygn. (...) Sąd Wojewódzki w Warszawie rozwiązał przez rozwód z wyłącznej winy męża związek małżeński J. S. urodzonego (...) i E. S. (1) urodzonej (...), zawarty w dniu 21 kwietnia 1973 r.

(dowód: odpis wyroku Sądu Wojewódzkiego w Warszawie z dnia 21 listopada 1997 r. sygn. (...) – k. 5)

Do majątku odrębnego E. S. (1) należy działka numer (...) z obrębem (...) o powierzchni 2465 m², położona w K. przy ulicy (...).

(okoliczność bezsporna)

Od połowy lat 70-tych XX wieku na działce tej budowany był dom, w którym J. i E. S. (2) zamieszkiwali z dziećmi Z. S. (1) i B. S. od końca lat 70-tych XX wieku do połowy lat 90-tych, kiedy to J. S. wyprowadził się od rodziny.

(okoliczności bezsporne)

Dom ten wzniesiony został systemem gospodarczym, nakładem osobistej pracy stron oraz ich rodzin (ojców małżonków oraz ich braci). Ponadto w budowę i wykończenie tego domu zaangażowane zostały również pieniądze pochodzące z zarobków J. lub E. S. (1) osiągniętych w trakcie małżeństwa. Do wybudowania domu wykorzystane zostały także cegły pochodzące z rozbiórki istniejącego tam wcześniej budynku. Najęty został także murarz, którego wynagrodzenie płacili J. lub E. S. (2).

(okoliczności bezsporne)

W okresie budowy domu J. i E. S. (2) mieszkali u rodziców J. S. i pracowali zawodowo. Po pracy każde z nich przyjeżdżało na budowę i w miarę swoich możliwości uczestniczyło we wznoszeniu budynku, przy czym E. S. (1) nie wykonywała prac budowlanych, ale pomagała pracującym tam mężczyznom, np. poprzez przygotowywanie im posiłków. Oprócz pracy zawodowej J. i E. S. (2) także dorabiali – J. S. spawał bramy i płoty a uczestniczka zajmowała się pracami dziwiarskimi. W trakcie budowy domu dzieckiem stron zajmowała się matka uczestniczki.

(dowód: zeznania C. S. – k.105, zeznania S. S. (1) – k. 107, zeznania K. J. – k.245, zeznania Z. S. (2) – k.246)

E. S. (1) wzięła pożyczkę na budowę tego domu, którą spłacał za nią jej ojciec. Robił to chcąc wywiązać się z powinności wyposażenia córki w posag. Ponadto zdarzało się, że ojciec E. S. (1) kupował materiały budowlane i przywoził je na budowę.

(dowód: zeznania świadka Z. S. (1) – k. 147)

Obecnie na działce tej stoi również osobny dom – wybudowany i wykończony przez Z. S. (1) – syna J. i E. S. (1). Oprócz wybudowania tego domu, jeszcze przed rozводом stron Z. S. (1) dokonał poważnych remontów w starym budynku, w szczególności wymienił niektóre instalacje oraz wykończył pomieszczenia znajdujące się w przyziemiu domu.

(okoliczności bezsporne)

J. S. w 1998 r. zawarł związek małżeński z A. S..

(okoliczności bezsporne)

J. S. zmarł w dniu 4 grudnia 2014 r.

(dowód: skrócony odpis aktu zgonu – k. 166)

Spadek po J. S. nabyli na podstawie ustawy – żona A. S. i dzieci Z. S. (1) i B. S. – po 1/3 części każde z nich.

(dowód: odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Legionowie z dnia 6 sierpnia 2015 r., sygn.(...)- k. 188).

Powyzsze okolicznosci byly w czesci, wskazanej juz wyzej, bezsporne miedzy stranami, a zatem nie wymagaly w tym zakresie dowodu. W pozostalej czesci stan faktyczny ustalony zostal w oparciu o wskazane wyzej dowody. Sad uznal za wiarygodne zeznania wskazanych wyzej swiadkow. Sa one zasadniczo spójne w zakresie okolicznosci istotnych z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy. W szczególności z wszystkich zeznań wynika, że małżonkowie J. i E. S. (2) angażując swoje siły i środki w budowę i wykończenie domu, w którym wspólnie mieszkali, robili to w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli, a E. S. (1), do której majątku odrębnego nieruchomości ta należała nie czyniła tego kosztem swojego zaangażowania w przyczynianie i zaspokajanie potrzeb rodziny. Z uwagi na to, że w świetle ustalonego stanu faktycznego roszczenie o zwrot nakładów z majątku wspólnego na majątek odrębny uczestniczki, Sąd uznał za niezasadne, zbędne było dokonywanie szczegółowych ustaleń, co do zakresu wybudowania tego budynku przez samych małżonków i zmian jakie wprowadził w tym budynku Z. S. (1). Okoliczności

te byłyby istotne jedynie wówczas, gdyby istniały podstawy do uwzględnienia roszczenia o zwrot tych nakładów. Z tych samych przyczyn Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego do spraw wyceny nieruchomości.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek podlegał oddaleniu.

Nie było sporu co do tego, że obecnie w skład majątku wspólnego, który był objęty małżeńską wspólnością ustawową J. i E. S. (1), nie wchodzi żadne nieruchomości i ruchomości. Również postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie nie pozwoliło na ustalenie, aby takie składniki majątkowe należały jeszcze do tego majątku. Wolą wnioskodawcy, a następnie jego spadkobiercy – A. S., było przy tym objęcie niniejszym postępowaniem działowym jedynie opisanej we wniosku wierzytelności o zwrot nakładów z majątku wspólnego na majątek odrębny uczestniczki. W ocenie Sądu wierzytelność ta jednak nie istnieje, co czyniło koniecznym oddalenie wniosku o podział majątku wspólnego J. i E. S. (1) – z braku jakiegokolwiek majątku, który mógłby być przedmiotem działu.

Ponieważ małżeństwo stron ustało przed wejściem w życie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162 poz. 1691 ze zm.), to zgodnie z art. 5 ust. 5 pkt 3 tej ustawy, do podziału majątku wspólnego małżonków i do zwrotu wydatków i nakładów dokonanych z majątku wspólnego na majątek osobisty, należy stosować przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego w brzmieniu sprzed powyższej nowelizacji. Zgodnie z art. 45 § 1 k.r.o. w brzmieniu sprzed wyżej wskazanej nowelizacji każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek odrębny. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swego majątku odrębnego na majątek wspólny. Zwrotu dokonywa się przy podziale majątku wspólnego; jednakże sąd może nakazać wcześniejszy zwrot, jeżeli wymaga tego dobro rodziny. Brzmienie tego przepisu daje zatem podstawy do uznania, że sąd rozlicza z urzędu wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na majątek odrębny. W myśl niektórych wypowiedzi Sądu Najwyższego, dokonanie nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty (poprzednio odrębny) małżonka prowadzi przy tym do powstania roszczenia, które wchodzi w skład majątku wspólnego małżonków (zob. postanowienie SN z dnia 10 listopada 2006 r., I CSK 248/06, niepubl.). W ocenie Sądu trafny jest jednak inny pogląd, a mianowicie, że w trakcie małżeństwa dokonanie nakładów między majątkiem wspólnym małżonków, a majątkiem odrębnym jednego z nich, nie prowadzi do powstania stosunku obligacyjnego (zob. uzasadnienie postanowienia SN z dnia 29 września 2011 r., IV CSK 632/10, LEX nr 1119552). Specyfika stosunków regulowanych w k.r.o. powoduje bowiem, że zużycie przez małżonka składników majątku wspólnego w czasie trwania małżeństwa, powodujące uszczerbek w tym majątku, rodzi, w oznaczonej sytuacji, jedynie obowiązek wyrównania tego uszczerbku. Obowiązek ten powstaje jednak dopiero wówczas, gdy tak zdecyduje sąd, po myśli art. 45 § 1 k.r.o., przed podziałem majątku dorobkowego lub też przy podziale dorobku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2009 r. V CSK 39/09 OSNC-ZD 2010/2/62), przy czym regułą jest wyrównywanie tego uszczerbku w postępowaniu o podział majątku wspólnego z urzędu, o ile są ku temu podstawy. Istnieją bowiem takie sytuacje, kiedy wyrównanie tego uszczerbku jest wyłączone i taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie z uwagi na to, że wszelkie nakłady i wydatki na budowę i wykończenie domu dokonywane były w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych małżonków S. i rodziny, którą przez swój związek założyli, co jest okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie. Co prawda, brzmienie samego art. 45 § 1 k.r.o. sprzed wyżej wskazanej nowelizacji, nie daje jeszcze podstaw do konstruowania wyjątków od zasady wyrównywania uszczerbku w majątku wspólnym przy jego podziale, jednak przepis ten nie jest wystarczający do odkodowania pełnej treści normy dotyczącej zwrotu wydatków i nakładów z majątku wspólnego na majątek odrębny małżonka. Nie można bowiem pomijać, wyrażonej w art. 27 § 1 k.r.o., powinności każdego z małżonków przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. W okresie przed wyżej wskazaną nowelizacją, trafnie przyjmowano w orzecznictwie i doktrynie, że skoro majątek wspólny ma służyć dobru rodziny, to niedopuszczalne jest dokonywanie rozliczeń tych wydatków i nakładów z tego majątku, które wiążą się z utrzymaniem rodziny i zaspokojeniem jej normalnych potrzeb [tak J. Pietrzykowski, (w:) Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, Warszawa 2003, s. 451 ze wskazaniem na orzeczenie SN z dnia 21 marca 1977 r., III CRN 31/77, OSN 1977, nr 12, poz. 243]. Innymi słowy, skoro niezbędne jest zaspokojenie potrzeb rodziny, np. mieszkaniowych, kosztem majątku wspólnego (np. z dochodów małżonka osiągniętych z pracy), to małżonek, na majątek którego dokonywane są w tym celu nakłady z

majątku dorobkowego, nie może być obciążany obowiązkiem zwrotu tych nakładów na wypadek ustania wspólności majątkowej. W przeciwnym wypadku, to jest gdyby małżonek ten musiałby się liczyć z ewentualnym obowiązkiem zwrotu tych nakładów lub wydatków, to wówczas istniałby poważny impuls mogący prowadzić do ograniczenia zakresu w jakim wywiązywałby się z obowiązku przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny. Nadrzędnym zaś dobrem w stosunkach małżeńskich jest dobro rodziny, które mogłoby wówczas doznać uszczerbku. W obecnym brzmieniu art. 45 § 1 k.r.o. zasada ta wyrażona została już wprost. Stanowi on bowiem, że nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, przy czym norma ta uzupełniona jest obecnie istotnym zastrzeżeniem – „chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności”. Również obecnie zasadą jest zatem bezzwrotność tego rodzaju wydatków lub nakładów, chyba, że wykazany zostanie fakt istniejącego nadal, to jest na chwilę ustania wspólności majątkowej, wzrostu wartości składnika majątku odrębnego, na który czynione były wydatki lub nakłady. Wówczas były małżonek, do którego nie należy ten składnik, może żądać, z tytułu rozliczenia tego nakładu, zwrotu kwoty odpowiadającej połowie wzrostu wartości tego składnika majątkowego, powstałego w wyniku tychże wydatków lub nakładów (jeśli udział w majątku wspólnym wynosi $\frac{1}{2}$), albowiem nie można automatycznie przyjmować, że wzrost wartości składnika majątkowego, zawsze będzie odpowiadał kwocie wydatków lub nakładów przeznaczonych na ten składnik. Na taki zakres tego roszczenia słusznie wskazuje się obecnie w doktrynie prawa rodzinnego (por. K. Skiepmo, Komentarz do spraw o podział majątku wspólnego małżonków, Warszawa 2013, str. 396, T. Sokołowski, Komentarz do art. 45 k.r.o. Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, System Informacji Prawnej LEX, edycja 2013). Jednak na gruncie brzmienia tego przepisu w okresie sprzed nowelizacji k.r.o. ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, należy zdaniem Sądu przyjmować, że wobec normy zawartej w art. 27 k.r.o., obowiązek zwrotu wydatków i nakładów z majątku dorobkowego na majątek odrębny jest w całości wyłączony, jeśli stanowiły one wykonanie statuowanego w tym przepisie obowiązku przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, chociażby nawet zwiększały wartość tego majątku w chwili ustania wspólności. Obecne brzmienie art. 45 § 1 k.r.o. w istocie zawęża bowiem zakres tego wyłączenia w stosunku do okresu sprzed nowelizacji. W tym okresie norma wywodzona z art. 45 § 1 k.r.o. w zw. z art. 27 k.r.o. wyłączała zwrot takich wydatków i nakładów w całości, a norma wynikająca z obecnego brzmienia art. 45 § 1 k.r.o. wyłącza go jedynie częściowo, to jest w zakresie tych wydatków, które nie zwiększają wartości majątku wspólnego w chwili ustania wspólności.

Już tylko z wyżej wskazanego powodu brak było podstaw do obciążenia uczestniczki obowiązkiem zwrotu rzeczonych wydatków i nakładów. Niezależnie od tego, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na ustalenie, aby jakiegokolwiek wydatki lub też nakłady z majątku wspólnego J. i E. S. (1) zostały dokonane na nieruchomości uczestniczki. Art. 45 nie wyjaśnia, co prawda, co oznaczają użyte w nim pojęcia „wydatki” i „nakłady”, jednak w doktrynie prawa rodzinnego trafnie przyjmuje się, że nakłady poczynione na rzecz są to koszty poniesione w związku z zachowaniem, używaniem lub ulepszeniem tej rzeczy, natomiast wydatki poniesione na rzecz są to koszty związane z jej nabyciem. W oparciu o przeprowadzone w sprawie dowody nie sposób zaś ustalić, czy, a jeśli tak to jakie koszty, J. i E. S. (2) ponieśli podczas budowy i wykończenia domu. O ile prawdopodobne jest, że takie koszty zostały poniesione, ponieważ niewątpliwie budowa domu finansowana była także z zarobków przynajmniej jednego z małżonków, to nie sposób ustalić, w jakim stosunku nakłady finansowe pozostawały do starań osobistych, np. pracy świadczonej osobiście. Udowodnione zostało natomiast, że osobiste starania małżonków S., jak i ich rodzin, stanowiły istotny wkład w wybudowanie przedmiotowego domu. Trzeba zaś zwrócić uwagę, że obowiązek o którym mowa w art. 45 § 1 k.r.o. ogranicza się do zwrotu nakładów i wydatków, a więc kosztów. Jedynie w niektórych sytuacjach rozliczeniu na tej podstawie podlega również korzyść majątkowa, o którą następuje wzrost wartości majątku odrębnego dzięki usługom świadczonym osobiście przez małżonków, określona sumą zaoszczędzonych wydatków z majątku odrębnego. Pogląd o dopuszczalności rozliczenia tego rodzaju korzyści wyrazi niegdyś Sąd Najwyższy (w postanowieniu z dnia 10 lipca 1976 r., III CRN 126/76, OSN 1977, nr 4, poz. 73), jednak spotkał się on ze słuszną krytyką w doktrynie. Trafnie mianowicie podniesiono, że powinien on ograniczać się do sytuacji, gdy jedno z małżonków kosztem ograniczenia swej działalności zarobkowej i przerwania na współmałżonka ciężaru utrzymania rodziny, nakładem osobistej pracy powoduje istotny wzrost wartości majątku osobistego. Sytuacja ta różni się istotnie od tej, gdy, jak miało to miejsce w niniejszej sprawie, oboje małżonkowie, nie zaniedbując swoich obowiązków względem rodziny, a w istocie wykonując te obowiązki (obowiązek przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych rodziny),

podejmują osobiście i przy pomocy członków swoich rodzin prace skutkujące podwyższeniem wartości składnika majątku osobistego jednego z małżonków. Dlatego też, zdaniem Sądu, osobiste starania małżonków i ich rodzin przy wybudowaniu domu na nieruchomości uczestniczki, nie mogą podlegać w niniejszej sprawie rozliczeniu w sposób opisany w wyżej przywołanym orzeczeniu Sądu Najwyższego.

W końcu zwrócić należy uwagę na uwarunkowania procesowe, które również przyczyniły się do oddalenia wniosku. Jak to już wyżej przytoczono, na początkowym etapie niniejszego postępowania, Sąd podjął postępowanie w trybie procesowym i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu Warszawa – Praga w Warszawie zgodnie z właściwością rzeczową. Tutejszy Sąd stoi bowiem na stanowisku, wielokrotnie i obecnie jednolicie przyjmowanym w orzecznictwie także Sądu Najwyższego, że postępowanie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, które jest jednym ze szczególnych postępowań nieprocesowych (art. 566 i 567 k.p.c.), wchodzi w grę tylko wówczas, gdy jest przedmiot tego postępowania, tj. majątek wspólny. Tymczasem nakłady z majątku wspólnego na majątek odrębny jednego z małżonków, jak sygnalizowano to już wyżej, nie stanowią składnika tego majątku (por. w tej kwestii także postanowienie SN z dnia 25 stycznia 2000 r., sygn. I CKN 376/98). Ze względu na poczynienie nakładów z majątku wspólnego na majątek odrębny jednego z małżonków drugiemu z nich przysługuje jedynie żądanie zwrotu tych nakładów (art. 45 § 1 KRO), które może przybrać postać roszczenia o zasądzenie odpowiedniej sumy pieniędzy i gdy nie jest połączone z podziałem majątku wspólnego (bo już go nie ma), może być dochodzone jedynie w trybie procesowym, co wynika z art. 13 § 1 k.p.c. (tak Sąd Najwyższy np. w postanowieniu z dnia 25 czerwca 2015 r., sygn. V CSK 561/14, Legalis nr 1337787). Jednak Sąd Okręgowy Warszawa – Praga podjął postępowanie w trybie nieprocesowym postanowieniem z dnia 5 grudnia 2012 r. i przekazał sprawę z powrotem do rozpoznania tutejszemu Sądowi, przedstawiając przy tym argumentację, która w żaden sposób nie podważa wyżej wskazanego wyводу odnoszącego się do właściwego trybu rozpoznawania przedmiotowego roszczenia. Postanowienia w przedmiocie zmiany trybu postępowania wydanego w dniu 5 grudnia 2012 r. wnioskodawca nie skarżył. W związku z tym tutejszy Sąd przeprowadził niniejsze postępowanie w tym trybie, jednak z uwagi na brak składników majątku wspólnego wniosek musiał ulec oddaleniu niezależnie nawet od, przeprowadzonej wyżej, oceny zasadności żądania zwrotu nakładów z majątku wspólnego na majątek odrębny uczestniczki (albowiem nie stanowi ono składnika majątku wspólnego).

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. Sąd wyszedł z założenia, że interesy uczestniczki i wnioskodawczyni A. S. były w sposób oczywisty sprzeczne z interesem uczestniczki E. S. (1), wobec czego obciążył wnioskodawczynię obowiązkiem zwrotu tych kosztów na rzecz uczestniczki. Przy czym zwrócić należy uwagę, że nie było sprzeczności interesów między uczestniczką i pozostałymi wnioskodawcami, albowiem, jako następcy prawni zmarłego wnioskodawcy, nie domagali się oni od uczestniczki jakichkolwiek kwot tytułem przedmiotowych nakładów lub wydatków. Do kosztów postępowania poniesionych przez uczestniczkę należały wyłącznie: opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego w kwocie 17 zł oraz koszty zastępstwa prawnego wykonywanego przez radcę prawnego, które Sąd ustalił w stawce minimalnej (3600 zł) na podstawie § 6a pkt 10 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 ze zm.). Jako wartość udziału uczestniczki, stanowiącą podstawę ustalenia powyższej stawki, Sąd przyjął kwotę 150 000 zł, zgodnie z oświadczeniem wnioskodawczyni zawartym we wniosku.